

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
الْحٰمِدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰالَمِينَ
رَبُّ الْجٰمِيعِ
رَبُّ الْجَنَّاتِ وَالْأَرْضِ

١٢٨٥٧٧

توسیع متروید توسط یک هم دور

کبرا عزتی شندی

دانشکده‌ی علوم
گروه ریاضی

پایان‌نامه برای دریافت درجه‌ی گارشناوی ارشد

استاد راهنما:

دکتر حبیب اذانچیلر

۱۳۸۸/۴/۸

«حق چاپ برای دانشگاه ارومیه محفوظ است»

وزیر اطلاعات مرکز ملی اسناد
جمهوری اسلامی ایران

دی ۱۳۸۸

۱۳۸۵۷۷

پایان نامه خانم کبرا عزتی شندی به تاریخ ۸۸/۱۰/۲۸ شماره مورد پذیرش هیات محترم داوران با رتبه عالی و نمره ۱۸ - هیجده قرار گرفت .

ادانچیلر

۱- استاد راهنمای و رئیس هیئت داوران : آقای دکتر حبیب اذانچیلر

۲- استاد مشاور : _____

۳- داور خارجی : آقای دکتر قدرت الله آزادی

۴- داور داخلی : آقای دکتر محسن قاسمی

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی : آقای دکتر سعید استادباشی

gjt

لقد یکم بـ:

مادرم

خورشید فروزان زندگیم

لُقْدَرْ و سُكْنَه

حمد و پاس خداوند چنان را که، پر تو الاطاف بی شمارش، بر جخط خط زندگیم، سالم و آنکار است و هر چه دارم از اوست. خدای که فکر و اندیشه را، درست روح و روانم جاری ساخت و توفیق داد، تا از خوانگ استردۀ علم و دانش، بهره اندکی بیرم.

اکون که بیاری خداوند متعال، توفیق انجام این پیان نامه را یافته ام، ثابت است که، از تمامی عزیزانی که مراد این راه بیاری نمودند، قدردانی نایم.

از مادر عزیزم، که وجودش گرمی بخش زندگیم است، از برادر بزرگوارم جناب آقا مهندس عزیزی که پر از دست تک تک مراحل زندگی بیاریم نمودند، از برادرم عزیزم آقا داد عزیزی تقویتی و لکھای ایشان، همواره امید را هم بود و از تمام خانواده ام که در این مدت زحمتی ای من را تخلی کردنده کمال مشکر را درام.

هچنین از استاد راهنمای خوبم، جناب آقا دکتر حسیب اذ اخیل که با سعد صدر و برباری، مراد نوشتن این پیان نامه، بیاری نمودند مشکر می نایم. از جناب آقا دکتر آزادی و جناب آقا دکتر قاسمی که زحمت خواندن و داوری ای پیان نامه را ب عده گرفته، مشکر می کنم.

از دوستان عزیزم خانم کرامت نیاد خانم سید شریتی و همسری دوستان و هنگلایی هایشان مراد این دوره هی تحصیلی بیاری کردن، مشکر می کنم.

فهرست مندرجات

۱	۱	تعاریف و مفاهیم مقدماتی
۱	۱.۱	مباحثی از نظریه گراف
۴	۲.۱	مباحثی از نظریه متروید
۱۸	۳.۱	مباحثی از نظریه گروهها
۲۲		لتیس و متروید
۲۲	۱.۲	لتیس
۳۰	۲.۲	لتیس فلت های یک متروید
۳۴	۳	توسیع متروید توسط یک هم دور
۳۴	۱.۳	مقدمه
۳۷	۲.۳	قضیه اصلی
۴۰	۴	کاربردی برای هندسه های خط - بسته

۴۰	هندسه‌های خط‌بسته	۱.۴
۴۱	کاربردی برای هندسه‌های خط‌بسته	۲.۴
۴۵	کاربردی برای لتیس‌های داولینگ	۵
۴۵	لتیس داولینگ	۱.۵
۵۳	کاربردی برای لتیس‌های داولینگ	۲.۵
۶۷	هندسه‌های خط‌بسته‌ای که سوپرحلپذیر نیستند	۶
۶۷	هندسه‌ی تصویری	۱.۶
۶۹	هندسه‌ی آفین	۲.۶
۷۱	سوپرحلپذیری	۳.۶

چکیده

در این پایان نامه توسعی از یک متروید ارائه می‌شود که در آن مجموعه‌ی زمینه‌ی متروید مبنا یک ابرصفحه‌ی مدولار از متروید توسعی یافته است و از این موضوع استفاده می‌کنیم و احکامی را در مورد هندسه‌های خط—بسته به اثبات می‌رسانیم. همچنین این نوع توسعی را برای اثبات سوپرحلپذیری لتیسها و داولینگ و احکام پایه در این مورد به کار می‌بریم و در پایان هندسه‌های خط—بسته‌ای می‌سازیم که سوپرحلپذیر نیستند. این پایان نامه براساس مقاله‌ی زیر تنظیم شده است.

J.E. Bonin, Extending a matroid by a cocircuit, Discrete Math. 306 (2006) 812-819.

پیشگفتار

این پایان نامه در شش فصل تنظیم شده است. در فصل اول تعاریف و مفاهیم پایه‌ای از نظریه‌ی

گراف، متروید و گروه‌ها که در فصلهای بعدی مورد نیاز است ارائه می‌کنیم.

در فصل دوم مفهوم لتیس و لتیس فلت‌های یک متروید را معرفی می‌کنیم.

در فصل سوم به موضوع اصلی پایان نامه یعنی نوع خاصی از توسعی یک متروید می‌پردازیم و

توضیح می‌دهیم که چگونه می‌توان مترویدی را طوری توسعی داد که مجموعه‌ی زمینه‌ی آن یک

ابرصفحه‌ی مدولار از متروید توسعی یافته باشد این مطلب را طی قضیه‌ی ۱.۲.۳ ثابت می‌کنیم. در

فصلهای بعدی کاربردهایی از این قضیه را ارائه می‌کنیم.

در فصل چهارم از قضیه‌ی ۱.۲.۳ استفاده می‌کنیم و قضایایی را در مورد هندسه‌های

خط-بسته ثابت می‌کنیم. البته اکثر این احکام در مرجع [۷] با استفاده از مفاهیم نظریه‌ی لتیسها

اثبات شده‌اند ولی ما این احکام را ساده تر و گاه کامل تر با استفاده از قضیه‌ی مذکور ثابت می‌کنیم.

در فصل پنجم با نگرشی جدید و بسیار ساده‌تر از آنچه که در مرجع [۷] ارائه شده مفهوم لتیس

داولینگ را ارائه می‌کنیم و باز با یاری گرفتن از قضیه‌ی ۱.۲.۳ اثباتی ساده از هندسی بودن،

سوپرحلپذیر بودن و بسیاری احکام دیگر، در این باره ارائه می‌کنیم.

و بالاخره در فصل آخر هندسه‌های خط-بسته‌ای می‌سازیم که سوپرحلپذیر نیستند.

فصل ۱

تعاریف و مفاهیم مقدماتی

در این فصل تعاریف و نتایج مقدماتی را که در فصل‌های بعدی این پایان‌نامه مورد استفاده قرار می‌گیرند، ارائه می‌کنیم.

۱.۱ مباحثی از نظریه گراف

تعريف ۱.۱.۱ : گراف^۱ G ، سه‌تایی است متشکل از یک مجموعه‌ی متناهی و غیرخالی که اعضای آن رأس^۲‌های گراف، و مجموعه $E(G)$ که اعضای آن یال^۳‌های گراف نامیده می‌شوند به همراه رابطه‌ای که به هر عضو $E(G)$ دو عضواز $V(G)$ را وابسته می‌کند. اگر $e = uv$ یک یال از گراف G باشد، آن‌گاه u و v را نقاط انتهایی^۴ آن یال گوییم. علاوه بر این u و

Graph^۱
Vertex^۲
Edge^۳
End points^۴

v را دو رأس مجاور^۱ نیز می‌نامیم.

تعريف ۲.۱.۱ : اگر $uv = e$ یالی از گراف G باشد که نقاط انتهایی آن یکسان می‌باشند، آن‌گاه

e را یک طوقه^۲ گوییم؛ و اگر دو یال دارای نقاط انتهایی یکسان باشند آن‌ها را موازی^۳ می‌نامیم.

گراف فاقد طوقه و یال موازی را ساده^۴ می‌نامیم.

تعريف ۳.۱.۱ : درجه^۵ رأس v_i که با نماد $(v_i)d$ نمایش داده می‌شود، تعداد یالهایی می‌باشد

که از آن رأس می‌گذرند.

تعريف ۴.۱.۱ : دریک گراف n رأسی مانند G ، اگر هر دو رأس دلخواه آن با هم مجاور باشند،

گراف را کامل^۶ گوییم و با نماد K_n نمایش می‌دهیم.

تعريف ۵.۱.۱ : دنباله^۷ $v_0e_1v_1...v_k...e_kv_k$ از رئوس و یالهای گراف G را که در آن v_i ها

رأس‌های گراف و e_i ها یال‌های آن می‌باشند به‌طوری که در آن v_0 و v_k نقاط انتهایی یال e_i هستند

را یک گشت^۸ گوییم.

هر گشتی که در آن رئوس ولذا یال‌ها مجزا باشند، یک مسیر^۹ نامیده می‌شود.

Adjacent^۱

Loop^۲

Multiple edges^۳

Simple^۴

Degree^۵

Complete^۶

Walk^۷

Path^۸

تعريف ۶.۱.۱ : گراف همبند^۱، گرافی است که برای هر دو رأس دلخواه آن مانند u و v یک

$v - u$ مسیر موجود باشد.

تعريف ۷.۱.۱ : هرزیرگراف همبند ماکسیمال گراف G را یک مؤلفه^۲ گراف G گویند و تعداد

مؤلفه‌های یک گراف مانند G را با $(G)w$ نمایش می‌دهند.

تعريف ۸.۱.۱ : گراف $(V, E) = G$ را دوبخشی^۳ گوییم، هرگاه بتوان مجموعه رئوس آن را به

دو مجموعه مجزا چنان افزایش کرد که رئوس انتهایی هر یال در افزایهای متمایزی قرار گیرند.

تعريف ۹.۱.۱ : گراف H زیرگراف^۴ G است هرگاه:

$$E(H) \subseteq E(G) \quad , \quad V(H) \subseteq V(G)$$

در این صورت آن را به صورت $H \subseteq G$ نشان داده و گوییم G شامل H است.

تعريف ۱۰.۱.۱ : گراف G را درنظر می‌گیریم. زیرگرافی از G را که مجموعه رأسهای آن

$\subseteq X$ است و دو رأس از آن مجاورند اگر و تنها اگر آن دو رأس در G مجاور باشند را زیرگراف

تولید شده توسط X گوییم و آن را با $G[X]$ نمایش میدهیم.

تعريف ۱۱.۱.۱ : یک k -رنگ آمیزی^۵ گراف G یعنی علامت دهی $f : V(G) \rightarrow S$ که در

آن $|S| = k$. علامتها، رنگها هستند و رأسهای رنگ شده با یک رنگ خاص یک کلاس رنگی^۶

Connected^۱

Component^۲

Bipartite graph^۳

Subgraph^۴

k -coloring^۵

Color class^۶

نامیده می‌شود.

یک k -رنگ آمیزی را سره^۱ گوییم هرگاه رأسهای مجاور رنگهای متفاوت داشته باشند.

یک گراف را k -رنگ شدنی^۲ گوییم هرگاه دارای یک k -رنگ آمیزی سره باشد.

تعریف ۱۲.۱.۱ : کمترین تعداد رنگهای لازم برای یک رنگ آمیزی سره گراف G را با $\chi(G)$ نشان می‌دهیم و به آن عدد رنگی^۳ گراف G می‌گوییم.

تعریف ۱۳.۱.۱ : فرض کنید G یک گراف و k یک عدد طبیعی باشد. چند جمله‌ای رنگی^۴ گراف G را با $(G; k)$ نشان می‌دهیم و برابراست با تعداد رنگ آمیزی‌های سره $f : V(G) \rightarrow \{1, 2, \dots, k\}$ که در آن هیچ الزامی به استفاده از k رنگ در رنگ آمیزی وجود ندارد.

مثال ۱۴.۱.۱ : چند جمله‌ای رنگی گراف $\overline{K_n}$, گرافی با n رأس تنها و بدون هیچ یالی برابر

است با $\chi(\overline{K_n}; k) = k^n$.

$\chi(K_n; k) = k(k - 1)\dots(k - (n - 1))$ برابراست با $\chi(K_n)$ چند جمله‌ای رنگی گراف کامل K_n برابر است با

برای مطالعه بیشتر در زمینه نظریه گراف به [۱۳] مراجعه کنید.

۲.۱ مباحثی از نظریه متروید

Proper^۱
k-colorable^۲
Chromatic number^۳
Chromatic polynomial^۴

تعريف ۱.۲.۱ : متروید M^1 ، زوج مرتب $(E, \mathcal{I})$ می‌باشد که در آن E مجموعه‌ای متناهی

بوده و $\mathcal{I}$ خانواده‌ای از زیرمجموعه‌های E می‌باشد که در شرایط زیر صدق می‌کنند:

$$\emptyset \in \mathcal{I} \quad (I1)$$

$$I' \in \mathcal{I}, I \in \mathcal{I} \subseteq I', \text{ آنگاه } (I2)$$

$$\text{اگر } I_1, I_2 \in \mathcal{I} \text{ و } |I_1| < |I_2| \text{ آنگاه عضوی مانند } e \in I_2 - I_1 \text{ وجود دارد بطوریکه} \quad (I3)$$

$$I_1 \cup \{e\} \in \mathcal{I}$$

شرط سوم را اصل استقلال گوییم.

اعضای $\mathcal{I}$ را مجموعه‌های مستقل^۲ و مجموعه E را مجموعه زمینه^۳ M گوییم.

زیرمجموعه‌هایی از E را که در $\mathcal{I}$ نیستند، عناصر وابسته^۴ متروید گوییم.

گزاره ۲.۲.۱ : فرض کنیم E زیرمجموعه‌ای از فضای برداری $V(m, F)$ و $\mathcal{I}$ گردایه‌ی تمام زیر

مجموعه‌های مستقل خطی E باشد. در این صورت $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است. متروید حاصل را یک

متروید برداری^۵ گوییم.

برهان : مراجعه شود به [گزاره ۱.۱.۱ از [۹]].

تعريف ۳.۲.۱ : فرض کنید $A_{m \times n}$ یک ماتریس روی میدان دلخواه F باشد. ستون‌های این

ماتریس را با e_1 و e_2 و ... و e_n علامت گذاری می‌کنیم. اگر قرار دهیم $\{e_1, e_2, \dots, e_n\} = E$

Matroid^۱

Independant Sets^۲

Ground Set^۳

Dependant^۴

Vector matroid^۵

گردایه‌ی تمام زیرمجموعه‌های مستقل خطی E باشد، آن‌گاه $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است که آن را با نمایش می‌دهیم و متروید برداری می‌نامیم.

مثال ۴.۲.۱ : فرض کنیم A ماتریس زیر باشد:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

که در آن ستون‌ها به ترتیب از چپ ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ نام‌گذاری شده‌اند. در این صورت با فرض:

$$\mathcal{I} = \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \{3\}, \{4\}, \{5\}, \{1, 2\}, \{1, 5\}, \{2, 4\}, \{2, 5\}, \{4, 5\}\} \quad E = \{1, 2, 3, 4, 5\}$$

$(E, \mathcal{I})$ یک متروید می‌باشد.

تعريف ۵.۲.۱ : متروید $(E, \mathcal{I})$ را قابل نمایش روی میدان F گوییم هرگاه $M = M[A] = M[A]$ که در آن A یک ماتریس روی میدان F است.

تعريف ۶.۲.۱ : دو متروید M_1 و M_2 را یک‌ریخت گوییم و با نماد $M_2 \cong M_1$ نمایش می‌دهیم، هرگاه نگاشتی دوسویی مانند $E(M_1) \rightarrow E(M_2)$: ψ چنان موجود باشد که برای هر $X \subseteq E(M_1)$ $\psi(X)$ در M_2 مستقل باشد اگر و تنها اگر X در M_1 مستقل باشد.

تعريف ۷.۲.۱ : هر زیرمجموعه‌ی وابسته مینیمال M را یک دور^۲ می‌نامیم؛ گردایه همه‌ی دورهای M را با $C(M)$ و یا با $\mathcal{C}(M)$ نمایش می‌دهیم؛ دوری از M که شامل n عضو باشد، یک n -دور

گوییم.

F-representable^۱
Circuit^۲

هر دوریک عضوی را یک طوقه^۱ گوییم.

لم ۸.۲.۱ : $\mathcal{C}(M)$ ، مجموعه دورهای متروید M ، دارای خواص زیر است:

$$\emptyset \notin \mathcal{C} \text{ (C1)}$$

$C_1 = C_2$ و C_1 عناصری از $\mathcal{C}$ باشند و $C_1 \subseteq C_2$ ، آن‌گاه (C2)

هرگاه C_1 و C_2 عناصر متمایزی از $\mathcal{C}$ باشند و $e \in C_1 \cap C_2$ ، آن‌گاه عضوی از $\mathcal{C}$ مانند C_3 چنان (C3)

موجود است که $C_3 \subseteq (C_1 \cup C_2) - e$.

برهان : مراجعه شود به [لم ۳.۱.۱ از [۹]]

قضیه ۹.۲.۱ : فرض کنید E یک مجموعه و $\mathcal{C}$ گردایه‌ای از زیرمجموعه‌های E باشد که

در سه خاصیت (C1) و (C2) و (C3) صدق می‌کند. همچنین فرض کنید $\mathcal{I}$ گردایه‌ی تمامی

زیرمجموعه‌های E باشد که شامل هیچ عضو C نیستند، آن‌گاه $(E, \mathcal{I})$ یک متروید روی E است که

گردایه‌ی دورهای آن می‌باشد.

برهان : مراجعه شود به [قضیه ۴.۱.۱ از [۹]].

با توجه به لم ۸.۲.۱ و قضیه ۹.۲.۱ نتیجه‌ی زیر حاصل می‌گردد.

نتیجه ۱۰.۲.۱ : فرض کنید $\mathcal{C}$ گردایه‌ای از زیرمجموعه‌های مجموعه‌ی زمینه‌ی $E(M)$ باشد،

آن‌گاه $\mathcal{C}$ گردایه‌ی دورهای یک متروید روی E است اگر و تنها اگر $\mathcal{C}$ در شرایط زیر صدق کند:

$$\emptyset \notin \mathcal{C} \text{ (C1)}$$

$C_1 = C_2$ و $C_1 \subseteq C_2$ ، آن‌گاه $C_1, C_2 \in \mathcal{C}$ اگر (C2)

Loop^۱

(C3) اگر C_1 و C_2 دو عضو متمایز $\mathcal{C}$ باشند و $e \in C_1 \cap C_2$ ، آن‌گاه عضوی مثل C_3 از $\mathcal{C}$ وجود دارد

■ $C_3 \subseteq (C_1 \cup C_2) - \{e\}$. بطوریکه

با توجه به نتیجه‌ی قبل می‌توان یک متروید را بر اساس دورهای آن تعریف کرد.

گزاره ۱۱.۲.۱ : فرض کنیم G یک گراف باشد و $E = E(G)$. مجموعه $\mathcal{C}$ را گردایه مجموعه
یالهای دورهای G در نظر می‌گیریم. در این صورت $\mathcal{C}$ گردایه دورهای یک متروید است

■ برهان : مراجعه شود به [۱.۱.۷] از [۹].

این متروید را متروید دوری G گوییم و با نماد $M(G)$ نمایش می‌دهیم.

تعریف ۱۲.۲.۱ : مترویدی را که یک متروید دوری باشد، متروید گرافیک^۲

گوییم.

تعریف ۱۳.۲.۱ : اگر f و g دو عضو متروید M باشند بطوریکه $\{f, g\}$ یک دور باشد، آن‌گاه

f و g را موازی^۳ گوییم.

تعریف ۱۴.۲.۱ : یک کلاس موازی^۴ از M ، زیرمجموعه‌ی ماکسیمال X از $E(M)$ است که

هر دو عضو متمایز آن موازی اند و هیچ عضو آن طوقه نیست.

یک کلاس موازی را بدیهی^۵ گوییم اگر شامل تنها یک عضو باشد.

Cycle Matroid^۱

Graphic Matroid^۲

Parallel^۳

Parallel class^۴

Trivial^۵

تعريف ۱۵.۲.۱ : فرض کنید $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید بدون طوقه بوده و هر کلاس موازی

آن بدیهی باشد. در این صورت M را یک متروید ساده (یا هندسه)^۱ گوییم.

حال اگر تمامی طوقه‌های متروید M و از هر کلاس موازی همه‌ی عضوها را به جزیکی حذف کنیم، متروید حاصل را متروید ساده‌ی وابسته به M می‌نامیم و آن را با $\widetilde{M}$ یا $Si(M)$ نمایش می‌دهیم و به این عمل ساده‌سازی^۲ متروید M گوییم.

تعريف ۱۶.۲.۱ : هر مجموعه‌ی مستقل ماکسیمال متروید M را یک پایه‌ی^۳ M گوییم.

گردایه‌ی تمامی پایه‌های متروید M را با B یا با $B(M)$ نمایش می‌دهیم.

لم ۱۷.۲.۱ : فرض کنیم B_1 و B_2 دو پایه از متروید M باشند، در این صورت $|B_1| = |B_2|$.

برهان : مراجعه شود به [۹] از [۹].

لم ۱۸.۲.۱ : گردایه‌ی پایه‌های هر مترویدی در شرایط زیر صدق می‌کند.

$$B \neq \emptyset \quad (B1)$$

(B2) فرض کنیم $x \in B_1 - B_2$ و $B_1, B_2 \in B$ در این صورت عضو_۱ $y \in B_2 - B_1$ وجود دارد که

$$(B_1 - x) \cup y \in B$$

برهان : مراجعه شود به [۹] از [۹].

قضیه ۱۹.۲.۱ : فرض کنیم E یک مجموعه و B گردایه‌ای از زیرمجموعه‌های E باشد که

در شرایط لم قبل صدق می‌کند. فرض کنیم $\mathcal{I}$ گردایه‌ی تمام زیرمجموعه‌ای از E باشد که

Simple matroid(or geometry)^۱

Simplification^۲

Base^۳

زیرمجموعه‌ی عضوی از B هستند. در این صورت $(E, \mathcal{I})$ یک متروید است که B گردایه‌ی پایه‌های آن است.

■ برهان : مراجعه شود به [۲۰.۱] از [۹].

نتیجه ۲۰.۱ : فرض کنیم B گردایه‌ای از زیرمجموعه‌های E است. در این صورت B گردایه‌ی پایه‌های یک متروید مثل M است اگر و تنها اگر در دو شرط زیر صدق کند:

$$\mathcal{B} \neq \emptyset \quad (\text{B1})$$

(B2) فرض کنید $\mathcal{B}$ عضو $x \in B_1 - B_2$ و $y \in B_2 - B_1$ در این صورت عضو $x - y \in \mathcal{B}$ وجود دارد که

$$(B_1 - x) \cup y \in \mathcal{B}$$

گردایه‌ی مجموعه‌های مستقل ماکسیمال $E(M)$ است که شامل هیچ عضو $\mathcal{C}(M)$ نیستند. گردایه‌ی تمامی زیرمجموعه‌های مینیمال $E(M)$ است که زیرمجموعه‌ی هیچ عضوی از $\mathcal{B}(M)$ نیستند. لذا با شناسایی هر کدام از گردایه‌های $\mathcal{I}(M)$, $\mathcal{C}(M)$ و $\mathcal{B}(M)$, دیگری مشخص می‌شود. بنابراین هر متروید با مجموعه‌ی زمینه‌ی خود و یکی از گردایه‌های $\mathcal{I}(M)$ یا $\mathcal{C}(M)$ قابل شناسایی است.

مثال ۲۱.۲.۱ : فرض کنید E یک مجموعه‌ی n عضوی و B گردایه‌ی تمام زیرمجموعه‌های E عضوی E باشد که در آن $0 \leq m \leq n$. در این صورت B گردایه‌ی پایه‌های یک متروید روی m است. این متروید را با $U_{m,n}$ نمایش داده آن رامتروید یکنواخت^۱ می‌نامیم و داریم:

$$\mathcal{I}(U_{m,n}) = \left\{ X \subseteq E ; |X| \leq m \right\}$$

Uniform matroid¹

$$\mathcal{C}(U_{m,n}) = \begin{cases} \phi & m = n \\ \{C \subseteq E \mid |C| = m+1\} & m < n \end{cases}$$

مثال ۲۲.۲.۱ : در متروید $U_{n,n}$ ، هر زیرمجموعه‌ی تک عضوی از مجموعه‌ی زمینه یک طوفه است، چون زیرمجموعه‌های تک عضوی دور هستند. در ضمن $\emptyset$ به عنوان تنها مجموعه‌ی مستقل است، برای این متروید است.

در متروید $U_{n,n}$ هر زیرمجموعه از مجموعه‌ی زمینه $E(M)$ یک مجموعه‌ی زمینه مستقل است.

■ لازم به ذکر است این متروید هیچ مجموعه‌ی وابسته ندارد.

تعریف ۲۳.۲.۱ : فرض کنید $M = (E, \mathcal{I})$ یک متروید و $X \subseteq E$ باشد. فرض کنید:

$$\mathcal{I}|X = \{I \subseteq X \mid I \in \mathcal{I}\}.$$

می‌توان دید که $(X, \mathcal{I}|X)$ یک متروید است. این متروید را متروید تحدید^۱ M به X یا حذف^۲

از M گوییم و با نماد $M|X$ یا $(E - X) \setminus M$ نمایش می‌دهیم.

گردایه‌ی دورهای این متروید به صورت زیر است:

$$\mathcal{C}(M|X) = \{C \in \mathcal{C} ; C \subseteq X\}.$$

Restriction^۱
Deletion^۲